

Rozdział 1 **Informacje ogólne**

§ 1. W przedszkolu organizuje się pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Pomoc udzielana jest dzieciom, rodzicom i nauczycielom, która polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno- pedagogicznej udzielanej dziecku

§ 2. 1. Wszelkie formy świadczonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu są bezpłatne, a udział dziecka w zaplanowanych zajęciach w ramach jej realizacji dobrowolny.

2. Zajęcia rewalidacyjne nie są realizowane na wniosek rodziców lub za zgodą rodziców. Są one konsekwencją przedstawienia przez rodziców w przedszkolu orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dziecka. Orzeczenie jest decyzją administracyjną, której wydanie regulują oprócz przepisów oświatowych także przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. To obowiązkowe zajęcia dla dziecka niepełnosprawnego. Dyrektor przedszkola ma obowiązek poinformować rodziców o konsekwencji braku realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych przez ich dziecko.

3. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej objęte jest ochroną danych osobowych (wrażliwych).

§ 3. Każde dziecko w przedszkolu ma prawo być objęte działaniami pedagogicznymi i psychologicznymi, mającymi na celu rozpoznanie jego możliwości psychofizycznych, w tym szczególnych uzdolnień, indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz zaspokojenia tych potrzeb.

§ 4. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na:

- 1) rozpoznawaniu i zaspakajaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka;
- 2) rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka;
- 3) rozpoznawaniu czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie dziecka w przedszkolu;
- 4) stwarzaniu warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa dziecka w życiu przedszkola oraz w środowisku społecznym;

- 5) rozpoznawaniu przyczyn trudności w opanowywaniu umiejętności i wiadomości przez dziecko;
- 6) wspieraniu dziecka z wybitnymi uzdolnieniami;
- 7) opracowywaniu i wdrażaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów niepełnosprawnych oraz indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych odpowiednio o charakterze resocjalizacyjnym lub socjoterapeutycznym dla dzieci niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- 8) prowadzeniu edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród dzieci i rodziców;
- 9) podejmowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego oraz wspieraniu nauczycieli w tym zakresie;
- 10) wspieraniu nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne dzieci;
- 11) udzielaniu nauczycielom pomocy w dostosowywaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizacji programów nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych dziecka, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom;
- 12) wspieraniu nauczycieli i rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- 13) umożliwianiu rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli;
- 14) podejmowaniu działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

§ 5. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna świadczona jest dziecku, gdy jej potrzeba zorganizowania wynika w szczególności z:

- 1) niepełnosprawności dziecka;
- 2) niedostosowania społecznego;
- 3) zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- 4) zaburzeń zachowania i emocji;
- 5) szczególnych uzdolnień;
- 6) specyficznych trudności w uczeniu się;
- 7) deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych;
- 8) choroby przewlekłej;
- 9) sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- 10) niepowodzeń edukacyjnych;
- 11) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową dziecka i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi;

- 12) trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

§ 6. 1. O udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej mogą wnioskować:

- 1) rodzice dziecka/prawni opiekunowie;
- 2) dziecko;
- 3) dyrektor przedszkola;
- 4) nauczyciele prowadzący zajęcia z dzieckiem oraz zatrudnieni w przedszkolu specjaliści;
- 5) poradnia psychologiczno-pedagogiczna;
- 6) asystent edukacji romskiej;
- 7) asystent nauczyciela lub dziecka;
- 8) pracownik socjalny;
- 9) asystent rodziny;
- 10) kurator sądowy;
- 11) organizacje pozarządowe lub instytucje działające na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

2. Wnioski ustne o organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej przedkłada się nauczycielowi oddziału. W przypadku wniosków z instytucji zewnętrznych rozpatruje się wnioski złożone w formie pisemnej lub drogą elektroniczną w sekretariacie przedszkola, które po wpłynięciu i zarejestrowaniu przekazuje się nauczycielowi prowadzącemu dany oddział. W tym przypadku obieg dokumentów pozostaje zgodny z instrukcją kancelaryjną.

§ 7. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w określonej formie.

2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor przedszkola. Dyrektor ponadto organizuje wspomaganie przedszkola w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej polegające na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

3. Bezpośredni nadzór nad organizacją i świadczeniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz w zakresie wszelkich sformalizowanych form pomocy wszystkich dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną sprawuje koordynator zespołu powołanego do danego dziecka.

4. Nauczyciel oddziału przedszkolnego pełni funkcję koordynatora w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej grupie i w porozumieniu z dyrektorem oraz specjalistami planuje i koordynuje udzielanie dziecku pomocy

psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy oraz dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych dziecka.

5. W przypadku, gdy dziecko było objęte wcześniej pomocą psychologiczno-pedagogiczną nauczyciel oddziału, w którym przebywa dziecko planując udzielanie dziecku dalszej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, uwzględnia wnioski zawarte w dokumentacji wcześniejszej, prowadzonej zgodnie z przepisami.

6. Nauczyciele i specjaliści, planując udzielanie dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpracują z rodzicami dziecka oraz – w zależności od potrzeb – z innymi osobami.

7. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dyrektor ustala biorąc pod uwagę ogólną liczbę godzin zaplanowanych na realizację zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i przydzielonych przez organ prowadzący.

§ 8. 1. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają dziecku:

- 1) wszyscy nauczyciele w bieżącej pracy z dzieckiem na zajęciach;
- 2) specjaliści wykonujący w przedszkolu zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności:
 - a) pedagog,
 - b) psycholog,
 - c) logopeda,
 - d) terapeuta pedagogiczny,
 - e) oligofrenopedagog,
- 3) pracownicy przedszkola poprzez zintegrowane oddziaływanie na dziecko.

2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu realizowana przez każdego nauczyciela w bieżącej pracy z dzieckiem polega w szczególności na:

- 1) dostosowaniu wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych dziecka i jego potrzeb;
- 2) rozpoznawaniu sposobu uczenia się dziecka i stosowanie skutecznej metodyki nauczania;
- 3) indywidualizacji pracy na zajęciach obowiązkowych i dodatkowych;
- 4) dostosowanie warunków nauki do potrzeb psychofizycznych dziecka.

3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna świadczona jest również w określonych formach zorganizowanych w ramach godzin przeznaczonych na te zajęcia i ujętych w arkuszu organizacyjnym przedszkola.

4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:

- 1) rodzicami dziecka;
- 2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, zwanymi dalej „poradniami”;
- 3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
- 4) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami;
- 5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, w tym Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siemiatyczach.

5. W przedszkolu podstawą udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest wartościowa diagnoza zawierająca informacje w zakresach:

- 1) społecznym (*przedstawienie środowiska rodzinnego dziecka*);
- 2) medycznym (*ogólny rozwój fizyczny dziecka, stan jego zdrowia*);
- 3) psychologicznym (*ocena poziomu rozwoju funkcji intelektualnych, stanu psychicznego, procesów emocjonalno-motywacyjnych, ocena osobowości dziecka*);
- 4) pedagogicznym (*ocena poziomu wiadomości i umiejętności edukacyjnych, charakterystyka trudności w uczeniu się*).

6. Przedszkole zobowiązane jest przeprowadzić wnikliwe rozpoznanie sytuacji, w jakiej znajduje się dziecko, m.in. poprzez:

- 1) wywiad – rozmowy z nauczycielami, rodzicami, z których wynikają informacje dotyczące rozwoju dziecka i okoliczności mogących na ten rozwój wpływać (choroby, urazy, traumatyczne przeżycia);
- 2) analizę środowiska rodzinnego – stan rodziny, miejsce dziecka w rodzinie, atmosfera, poziom stymulacji emocjonalnej i poznawczej, sytuacja materialna rodziny – czy dziecko ma warunki do zabawy, nauki i wypoczynku, czy jest właściwie odżywione;
- 3) obserwację dziecka w grupie – jego postawę wobec rówieśników, relacje koleżeńskie, zachowania społeczne, aktywność, nastrój itp.;

- 4) obserwację funkcjonowania dziecka w kontakcie indywidualnym – przejawiane emocje, zachowanie, stopień rozumienia poleceń i informacji słownych, zasób słów, zainteresowanie, samoocena itp.;
- 5) zapoznanie się z wytworami dziecka – analiza różnorodnych prac plastycznych i pisemnych, umiejętność pisania lub odwzorowywania liter, znaków graficznych, figur, kształt pisma, precyzję ruchów ręki, siłę nacisku, mieszczanie się w liniaturze, rozplanowanie strony, rodzaj popełnianych błędów, estetykę prac, bogactwo lub ubóstwo szczegółów, tematykę itp.;
- 6) próby diagnostyczne – przeprowadzenie testów pedagogicznych, aby ustalić aktualny etap rozwoju funkcji percepcyjno-motorycznych, które oprócz informacji specjalistycznych, dostarczą również wiedzy o tym, jak dziecko radzi sobie w sytuacji zadaniowej, o poziomie jego lęku, dojrzałości emocjonalnej.
- 7) zapoznanie się z opinią psychologiczną, lekarską (jeżeli taka istnieje), która pozwoli na pełny obraz funkcjonowania dziecka i podstawę do zaplanowania indywidualnego programu terapeutycznego (w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie publicznej poradni psychologiczno- pedagogicznej).

7. Do zadań nauczycieli oraz specjalistów w przedszkolu należy w szczególności:

- 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci;
- 2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dzieci, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dzieci i ich uczestnictwo w życiu przedszkola;
- 3) podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału dzieci w celu podnoszenia efektywności uczenia się;
- 4) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i post-diagnostycznym.

8. Nauczyciele oraz specjaliści w przedszkolu prowadzą w szczególności:

- 1) obserwację pedagogiczną mającą na celu wczesne rozpoznanie u dziecka dysharmonii rozwojowych i podjęcie wczesnej interwencji, a w przypadku dzieci realizujących roczne przygotowanie przedszkolne – obserwację pedagogiczną zakończoną analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna).
- 2) obserwację pedagogiczną mającą na celu rozpoznanie szczególnych uzdolnień.

9. W przypadku stwierdzenia, że dziecko ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, odpowiednio nauczyciel oddziału przedszkolnego, do którego uczęszcza dziecko lub specjalista niezwłocznie udzielają dziecku tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem i informują o tym dyrektora przedszkola.

10. W przypadku gdy w wyniku udzielanej dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu nie następuje poprawa funkcjonowania dziecka w przedszkolu, dyrektor za zgodą rodziców dziecka, może wystąpić do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy problemu dziecka w celu wskazania sposobu rozwiązania tego problemu.

11. Wniosek do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej o przeprowadzenie diagnozy w celu wskazania sposobu rozwiązania określonego problemu, zawiera informacje o:

- 1) rozpoznanych indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych dziecka;
- 2) możliwościach psychofizycznych dziecka;
- 3) potencjale rozwojowym dziecka;
- 4) występujących problemach i trudnościach dziecka w funkcjonowaniu w przedszkolu;
- 5) działaniach podjętych przez nauczycieli i specjalistów w celu poprawy funkcjonowania dziecka w przedszkolu;
- 6) formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dziecku w przedszkolu,
- 7) okresie udzielania określonych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 8) efektach podjętych działań i udzielanej pomocy;
- 9) wnioskach dotyczących dalszej pracy z dzieckiem, zawartych w dokumentacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzonej zgodnie z przepisami.

Rozdział 2

Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej

§ 9. 1. W przedszkolu pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów w formie:

- 1) zajęć rozwijających uzdolnienia;
- 2) zajęć rozwijających umiejętności uczenia się;

3) zajęć specjalistycznych:

- a) korekcyjno-kompensacyjnych,
- b) logopedycznych,
- c) rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne –w przypadku dziecka z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.
- d) innych zajęć (nie wymienionych powyżej) o charakterze terapeutycznym,

4) zindywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego;

5) porad i konsultacji.

2. Zajęcia rozwijające uzdolnienia organizuje się dla dzieci szczególnie uzdolnionych oraz prowadzi się przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.

Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia

Adresaci	<p>Dzieci szczególnie uzdolnieni - posiadający wysoki iloraz inteligencji, zdolności twórcze i szczególną motywację.</p> <p>Posiadanie szczególnych uzdolnień związane jest często z asynchronią rozwojową; polega ona na nierównomiernym rozwoju. Zdolności dominujące rozwinięte są w wysokim stopniu, przy jednoczesnym opóźnieniu rozwoju sfery emocjonalnej czy społecznej i emocjonalnej nadwrażliwości.</p>
Zadania	<p>Rozwijanie zainteresowań i talentów dzieci. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, myślenia refleksyjnego, dywergencyjnego (rozbieżnego), umiejętności zadawania pytań i szukania informacji. Zapewnianie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, jednocześnie stawiając wobec nich wysokie wymagania. Wyposażenie ich w większy zakres wiedzy, umożliwienie im uzyskania wiedzy o wyższym poziomie trudności, zgodnie z poziomem ich rozwoju intelektualnego, poziomem uzdolnień.</p>
Podstawa udzielania	<p>Na wniosek dziecka, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, nauczyciela prowadzącego oddział przedszkolny, innego</p>

pomocy psych. - ped.	nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z dzieckiem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej – w przypadku dziecka romskiego, asystenta rodziny, kuratora sądowego.
Prowadzący	Nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje właściwe do rodzaju prowadzonych zajęć.
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla dziecka łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 8 osób.
Okres udzielania pomocy psych.- ped.	Zgodnie z decyzją dyrektora.

3. Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się organizuje się dla dzieci w celu podnoszenia efektywności uczenia się.

Organizacja zajęć rozwijających umiejętności uczenia się

Adresaci	Dzieci nie potrafiące samodzielnie i efektywnie się uczyć.
Zadania	Wyposażenie każdego dziecka w umiejętność uczenia się. Umożliwienie dzieciom podjęcia odpowiedzialności za własny proces uczenia się i wypracowanie własnych strategii uczenia się i przyswajania zdobywanej wiedzy i umiejętności. Przeniesienie przez nauczyciela odpowiedzialności za proces uczenia się na dziecko i stworzenie takich warunków, które umożliwią mu podjęcie tej odpowiedzialności. Poprawa efektywności uczenia się dzieci poprzez nauczenie ich w jaki sposób należy się uczyć, a więc kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy przy jednoczesnym wdrażaniu właściwych metod uczenia się i organizacji pracy. Kształtowanie

	<p>prawidłowych nawyków uczenia się.</p> <p>Skuteczne przekazanie dzieciom wiedzy nt. funkcjonowaniu naszej pamięci, procesów uczenia się i zapominania oraz nauczenie wybranych technik efektywnego uczenia się (efektywność uczenia się należy mierzyć nie tylko ilością przyswojonych informacji, lecz również tym, jak zostały one utrwalone, czy będzie możliwym ich późniejsze przywołanie. O trwałym przyswojeniu sobie danego materiału decyduje stopień związania go z już posiadanym zasobem wiedzy, czyli przechowywanym w pamięci.</p> <p>Wdrażanie efektywnych technik uczenia się dostosowanych do dziecka w wieku przedszkolnym.</p>
Podstawa udzielania pomocy psych. - ped.	Na wniosek dziecka, rodzica dziecka/opiekuna prawnego, dyrektora, każdego nauczyciela prowadzącego zajęcia z dzieckiem, specjalisty prowadzącego zajęcia z dzieckiem, asystenta dziecka, asystent rodziny, pracownika socjalnego, kuratora sądowego, opinii poradni.
Prowadzący	Nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje właściwe do rodzaju prowadzonych zajęć.
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla dziecka łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 8 osób.
Okres udzielania pomocy psych.- ped.	Zgodnie z decyzją dyrektora.

4. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze organizuje się dla dzieci mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych

Adresaci	Dzieci przejawiające trudności w nauce, w szczególności w spełnieniu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego
Zadania	Pomoc dzieciom w nabywaniu wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego.
Podstawa udzielania pomocy psych. - ped.	Na wniosek dziecka, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, nauczyciela prowadzącego oddział przedszkolny, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej – w przypadku dziecka romskiego, asystenta rodziny, kuratora sądowego.
Prowadzący	Nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut
Liczba uczestników	Maksimum 8 osób.
Okres udzielania pomocy psych.- ped.	Zgodnie z decyzją dyrektora. Udział dziecka w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia dziecka daną formą pomocy psychologiczno- pedagogicznej.

5. Organizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych

Adresaci	Dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi postawy lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się, m.in. z dysleksją rozwojową.
Zadania	<p>Stymulowanie i usprawnianie zaburzonych procesów psychomotorycznych istotnych w opanowaniu umiejętności czytania i pisania, tj. konieczność wszechstronnego ćwiczenia analizatora wzrokowego, słuchowego i kinestetyczno-ruchowego,</p> <p>Ćwiczenia sprawności czytania, pisania i liczenia, które muszą sprzyjać usprawnianiu zaburzonych funkcji oraz służyć przewyciężaniu konkretnych trudności w nauce, a tym samym prowadzić do opanowania umiejętności czytania, pisania i liczenia,</p> <p>W edukacji przedszkolnej najważniejszym celem zajęć jest rozpoznanie i usuwanie przyczyn trudności w uczeniu się dziecka, w tym ryzyka trudności specyficznych, a więc usprawnianie funkcji spostrzegania wzrokowego, funkcji słuchowej, orientacji przestrzennej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, funkcji motorycznych; wyrównywanie braków w zakresie sprawności fizycznej i matematycznej oraz rozwijanie pozytywnej motywacji do pracy i zabawy.</p> <p>Prowadzenie terapii pedagogicznej wymaga dokumentowania (indywidualny program terapii, karta diagnozy terapii pedagogicznej, dokumentacja przebiegu terapii).</p>
Podstawa udzielania pomocy psych. - ped.	Na wniosek dziecka, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, nauczyciela oddziału przedszkolnego, do którego uczęszcza dziecko lub innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z dzieckiem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej – w przypadku dziecka romskiego, asystenta rodziny, kuratora sądowego.
Prowadzący	Nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć (z zakresu terapii pedagogicznej).

Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 5 osób.
Okres udzielania pomocy psych.- ped.	Zgodnie z decyzją dyrektora. Uczestnictwo dziecka w zajęciach specjalistycznych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia dziecka daną formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

3. Prawidłowe prowadzenie terapii pedagogicznej wymaga od nauczyciela pełnego zrozumienia trudności dziecka, znajomości zasad pracy korekcyjno-kompensacyjnej, a także pełnego rozeznania co do przydatności poszczególnych metod i form pracy na zajęciach oraz opracowania i wdrożenia efektywnego programu zajęć opracowanego na podstawie przeprowadzonej diagnozy.

4. Program terapii pedagogicznej wymaga sformułowania zasad postępowania, którymi winien kierować się terapeuta, aby zrealizować założone cele. Oprócz ogólnych zasad wynikających z dydaktyki i metodyki edukacji przedszkolnej należy uwzględnić specyfikę pracy z dzieckiem o nieharmonijnym rozwoju, jego warunki rozwojowe, możliwości intelektualno-poznawcze i potrzeby. Za ważne uznaje się stosowanie następujących zasad:

- 1) **zasadę indywidualizacji środków i metod** - dla każdego dziecka tworzymy indywidualny program i dobieramy odpowiednie metody dydaktyczne; w toku zajęć kontrolujemy przebieg i wyniki pracy dziecka;
- 2) **zasadę stopniowania trudności** - w nauce czytania, pisania i liczenia uwzględniamy złożoność tych czynności i możliwości percepcyjne dziecka; stosujemy stopniowanie trudności w zakresie objętości i przystępności opracowywanego materiału; przechodzimy od ćwiczeń prostych do bardziej złożonych. Nie ma czasowych reguł (rygorów) ćwiczenia danej umiejętności;

- 3) **zasadę korekcji zaburzeń** - zaczynamy pracę od ćwiczenia funkcji najgłębiej zaburzonych i najsłabiej opanowanych umiejętności, przy czym nie skupiamy się na ćwiczeniu tylko jednej funkcji, uważając, by nie doszło do przetrenowania, zniechęcenia i powrotu do złych nawyków; stosujemy przerwy na odpoczynek;
- 4) **zasadę kompensacji zaburzeń** - w pracy z dzieckiem łączymy ćwiczenie funkcji zaburzonych z ćwiczeniami funkcji niezaburzonych w celu tworzenia właściwych mechanizmów kompensacyjnych; funkcje sprawniejsze wspierają wówczas czynności funkcji zaburzonych, usprawniona zostaje integracja psychomotoryczna;
- 5) **zasadę systematyczności** - udział w zajęciach powinien być systematyczny i skorelowany z dodatkową pracą w domu; długie przerwy w zajęciach powodują regres;
- 6) **zasadę ciągłości oddziaływania psychoterapeutycznego** - działania psychoterapeutyczne powinny towarzyszyć zabiegom dydaktycznym przez cały czas trwania zajęć terapii pedagogicznej; w pierwszym okresie działania psychoterapeutyczne powinny być dominujące; pełnią one funkcje profilaktyczne - chronią przed dalszymi negatywnymi następstwami niepowodzeń szkolnych.

6. Zajęcia logopedyczne (zajęcia specjalistyczne) organizuje się dla dzieci z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych.

Organizacja zajęć logopedycznych

Adresaci	Dzieci z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych.
Zadania	Eliminowanie zaburzeń funkcjonowania narządów mowy, na wniosek specjalistów po badaniach przesiewowych.
Podstawa udzielania pomocy psych. - ped.	Na wniosek dziecka, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, nauczyciela danego oddziału przedszkolnego, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z dzieckiem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej – w przypadku dziecka romskiego, asystenta rodziny, kuratora sądowego, pielęgniarki.
Prowadzący	Nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć (<i>logopedzi, neurologopedzi, surdologopedzi</i>).

Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 4 osoby.
Okres udzielania pomocy psych.- ped.	Zgodnie z decyzją dyrektora. Uczestnictwo dziecka w zajęciach specjalistycznych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia dziecka daną formą pomocy psychologiczno- pedagogicznej.

7. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (zajęcia specjalistyczne o charakterze terapeutycznym) organizuje się dla dzieci przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym.

Organizacja zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne

Adresaci	Dzieci z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.
Zadania	Eliminowanie zaburzeń funkcjonowania społecznego.
Podstawa udzielania pomocy psych. - ped.	Na wniosek dziecka, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, nauczyciela oddziału przedszkolnego, do którego uczęszcza dziecko, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej – w przypadku ucznia romskiego, asystenta rodziny, kuratora sądowego.
Prowadzący	Nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć (<i>np. socjoterapeuta, psycholog</i>).

Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla dziecka łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 10 osób. W uzasadnionych przypadkach liczba uczestników zajęć może przekraczać 10.
Okres udzielania pomocy psych.- ped.	Zgodnie z decyzją dyrektora. Udział dziecka w zajęciach specjalistycznych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia dziecka daną formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

8. Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym (zajęcia specjalistyczne) organizuje się dla dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, mających problemy w funkcjonowaniu w przedszkolu oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu przedszkola.

Organizacja innych zajęć o charakterze terapeutycznym

Adresaci	Dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, mający problemy w funkcjonowaniu w przedszkolu oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu przedszkola.
Zadania	Eliminowanie zaburzeń funkcjonowania społecznego.
Podstawa udzielania pomocy psych. -	Na wniosek dziecka, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, nauczyciela oddziału przedszkolnego, do którego uczęszcza dziecko lub innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia

ped.	z dzieckiem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej – w przypadku dziecka romskiego, asystenta rodziny, kuratora sądowego.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć (np. kynoterapeuta, psycholog).
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 10 osób.
Okres udzielania pomocy psych.- ped.	Zgodnie z decyzją dyrektora. Udział dziecka w zajęciach specjalistycznych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia dziecka daną formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

9. Indywidualizowana ścieżka realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego – zajęcia wychowania przedszkolnego realizowane wspólnie z oddziałem przedszkolnym oraz indywidualnie z dzieckiem (indywidualne zajęcia na terenie przedszkola w ramach limitu zaplanowanych godzin), realizowane na podstawie opinii poradni, jako pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci chorych, które nie posiadają orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.

Organizacja zindywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego

Adresaci	<p>Dzieci chore, które mogą uczęszczać do przedszkola, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia, nie mogą realizować wszystkich zajęć wychowania przedszkolnego wspólnie z oddziałem przedszkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych.</p> <p>Dzieci, które nie posiadają orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.</p>
Zadania	<p>Prowadzenie zajęć z dzieckiem według realizowanych w przedszkolu programów wychowania przedszkolnego, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka, w szczególności potrzeb wynikających ze stanu zdrowia tego dziecka oraz prowadzenie zajęć w sposób, by działania były ukierunkowane na poprawę funkcjonowania dziecka w przedszkolu.</p> <p>Realizacja wszystkich zajęć wychowania przedszkolnego, które są realizowane: wspólnie z oddziałem przedszkolnym oraz indywidualnie z dzieckiem.</p> <p>Podejmowanie określonych działań w celu usunięcia barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola.</p> <p>Realizacja zaleceń opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dotyczących m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakresu, w jakim dziecko nie może brać udziału w zajęciach wychowania przedszkolnego wspólnie z oddziałem przedszkolnym; 2) okresu objęcia dziecka zindywidualizowaną ścieżką, nie dłuższy jednak niż rok szkolny; 3) działania jakie powinny być podjęte w celu usunięcia barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola. <p>Ustalenie przez dyrektora (w ramach limitu zaplanowanych godzin) tygodniowego wymiaru godzin zajęć przedszkolnych</p>

	<p>realizowanych indywidualnie z dzieckiem z uwzględnieniem konieczności realizacji przez dziecko podstawy programowej wychowania przedszkolnego.</p> <p>Przed wydaniem opinii o potrzebie objęcia dziecka zindywidualizowaną ścieżką, poradnia we współpracy z przedszkolem oraz rodzicami dziecka, przeprowadza analizę funkcjonowania dziecka uwzględniającą efekty udzielanej dotychczas przez przedszkole pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p>
Podstawa udzielania pomocy psych. - ped.	Objęcie dziecka zindywidualizowaną ścieżką wymaga opinii poradni, z której wynika potrzeba objęcia dziecka pomocą w tej formie oraz wniosku rodzica/opiekuna prawnego.
Prowadzący	Nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do właściwych zajęć wychowania przedszkolnego i rodzaju prowadzonych zajęć.
Czas trwania jednostki zajęć	Zgodnie z ramowym planem oddziału, do którego uczęszcza dziecko.
Liczba uczestników	1
Okres udzielania pomocy psych.- ped.	<p>Zgodnie z decyzją dyrektora, nie dłużej jednak niż rok szkolny.</p> <p>Realizacja zindywidualizowanej ścieżki trwa w miarę posiadanych środków oraz do czasu powrotu dziecka do zdrowia (w tym do czasu zapobiegania i likwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego dla danego etapu edukacyjnego).</p>

10. Inne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielane przez przedszkole dzieciom, rodzicom i nauczycielom to:

- 1) porady i konsultacje dla dzieci – udzielane i prowadzone przez nauczyciela przedszkola lub specjalistę zatrudnionego/zaproszonego do przedszkola;
- 2) porady i konsultacje dla rodziców – udzielane i prowadzone przez nauczyciela przedszkola lub specjalistę zatrudnionego/zaproszonego do przedszkola; w

godzinach podanych na tablicy ogłoszeń, stronie internetowej przedszkola lub indywidualnym zaproszeniu;

- 3) warsztaty i szkolenia dla rodziców – prowadzi pedagog, nauczyciel przedszkola i specjaliści zgodnie z programem pracy przedszkola , umieszczonym na tablicy ogłoszeń dla rodziców i na stronie internetowej przedszkola; w przypadku warsztatów organizowanych dla rodziców danego oddziału informację przekazuje nauczyciel;
- 4) porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla nauczycieli – zgodnie z opracowanym i przedstawionym planem nadzoru pedagogicznego prowadzą:
 - a) dyrektor – w ramach spotkań indywidualnych, omawiania obserwowanych zajęć, zebrań Rady Pedagogicznej,
 - b) nauczyciele – w ramach spotkań indywidualnych, w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania zajęć otwartych, zebrań Rady Pedagogicznej,
 - c) specjaliści – w ramach spotkań indywidualnych, w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania zajęć otwartych, zebrań Rady Pedagogicznej.

2. Dyrektor ma obowiązek zadbać o przekazywanie rzetelnych i bieżących informacji na temat wprowadzanych zmian związanych z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej, celów, oczekiwań, proponowanych rozwiązań, a także konsekwencji wprowadzanych zmian, z podaniem podstaw jej wprowadzenia.

3. Wsparcia merytorycznego dla nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu zapewnia Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Siemiatyczach oraz placówka doskonalenia zawodowego w Siedlcach lub Białymstoku.

Rozdział 3

Zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu

§ 10. 1. W przedszkolu pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest dzieciom:

- 1) posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla dziecka na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych albo przepisów w

sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach, na zasadach określonych w statucie przedszkola;

- 2) posiadającym opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- 3) posiadającym orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania - na podstawie tego orzeczenia;
- 4) nieposiadającym orzeczenia lub opinii, ale dla których na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach koniecznym jest zorganizowanie zinstytucjonalizowanej formy pomocy lub pomocy doraźnej w bieżącej pracy z dzieckiem;
- 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez dziecko określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach ruchowych (gimnastycznych) – na podstawie tej opinii.

2. Nauczyciele pracujący z grupą dzieci prowadzą wnikliwą obserwację pedagogiczną (dokumentują w postaci kart obserwacji), która polega na obserwacji zachowań, obserwacji relacji poszczególnych dzieci z innymi osobami, analizują postępy w rozwoju związane z edukacją i rozwojem społecznym, analizują wytwory pracy dziecka, opinie z poradni. Na podstawie wyników obserwacji (udokumentowanych w postaci kart obserwacji) nauczyciele wstępnie definiują trudności, zdolności lub zaburzenia.

3. W przypadku stwierdzenia, że dziecko ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną odpowiednio nauczyciel prowadzący oddział, do którego uczęszcza dane dziecko lub specjalista niezwłocznie udziela tej pomocy w bieżącej pracy z dzieckiem i informuje o tym dyrektora przedszkola.

4. Nauczyciel oddziału przedszkolnego przekazuje tę informację pozostałym nauczycielom pracującym z dzieckiem, w przypadku, gdy stwierdzi taką potrzebę. Przekazany komunikat zapisuje w dzienniku lekcyjnym.

5. Nauczyciel oddziału przedszkolnego (skutecznie, za potwierdzeniem) informuje rodziców dziecka o potrzebie objęcia pomocą psychologiczno-

pedagogiczną ich dziecka. Informacja jest przekazywana w trakcie indywidualnej rozmowy z rodzicem.

6. W przypadku, gdy nauczyciel oddziału przedszkolnego uzna, że należy dziecku zorganizować przedszkolną formę pomocy psychologiczno-pedagogicznej (*zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające uzdolnienia, inne specjalistyczne formy pomocy*), nauczyciel oddziału zasięga opinii nauczycieli współpracujących w oddziale.

7. Nauczyciel oddziału przedszkolnego ma prawo zwołać zebranie wszystkich uczących nauczycieli w oddziale w celu: skoordynowania działań w pracy z dzieckiem, zasięgnięcia opinii nauczycieli, wypracowania wspólnych zasad postępowania wobec dziecka, ustalenia form pracy z dzieckiem, dostosowania metod i form pracy do potrzeb i możliwości dziecka. Informację o spotkaniu nauczycieli pracujących w jednym oddziale nauczyciel prowadzący przekazuje z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

8. Po zebraniu opinii od poszczególnych nauczycieli, nauczyciel prowadzący oddział proponuje formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej świadczonej poszczególnym dzieciom. Propozycję przedstawia dyrektorowi przedszkola.

9. Nauczyciel oddziału przedszkolnego przy czynnościach, o których mowa w ust. 7 współpracuje z rodzicami dziecka lub w razie potrzeby ze specjalistami zatrudnionymi w przedszkolu.

10. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania dzieciom pomocy psychologiczno- pedagogicznej ustala dyrektor przedszkola po zatwierdzeniu przez organ prowadzący.

11. O ustalonych dla dziecka formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane niezwłocznie zawiadamia się rodzica w formie pisemnej. Rodzic własnoręcznym podpisem potwierdza otrzymanie informacji.

12. Rodzic ma prawo do odmowy świadczenia pomocy psychologiczno- pedagogicznej swojemu dziecku.

13. Nauczyciel dan4go oddziału przedszkolnego jest koordynatorem wszelkich działań związanych z organizacją i świadczeniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej swoim wychowankom.

§ 11. Każdy nauczyciel oraz specjalista zatrudniony w przedszkolu ma obowiązek włączyć się w realizację zintegrowanych, wspólnie wypracowanych form i metod wspierania dziecka.

§ 12. W przypadku, gdy pomimo udzielanej dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie nastąpiła poprawa w funkcjonowaniu dziecka w przedszkolu dyrektor, za zgodą rodziców, występuje do poradni psychologiczno-pedagogicznej o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie rozwiązania problemu dziecka.

§ 13. 1. Zainteresowania dziecka oraz ich uzdolnienia rozpoznawane są w formie wywiadów z rodzicami, dzieckiem, prowadzenia (udokumentowanych) obserwacji pedagogicznych oraz z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych.

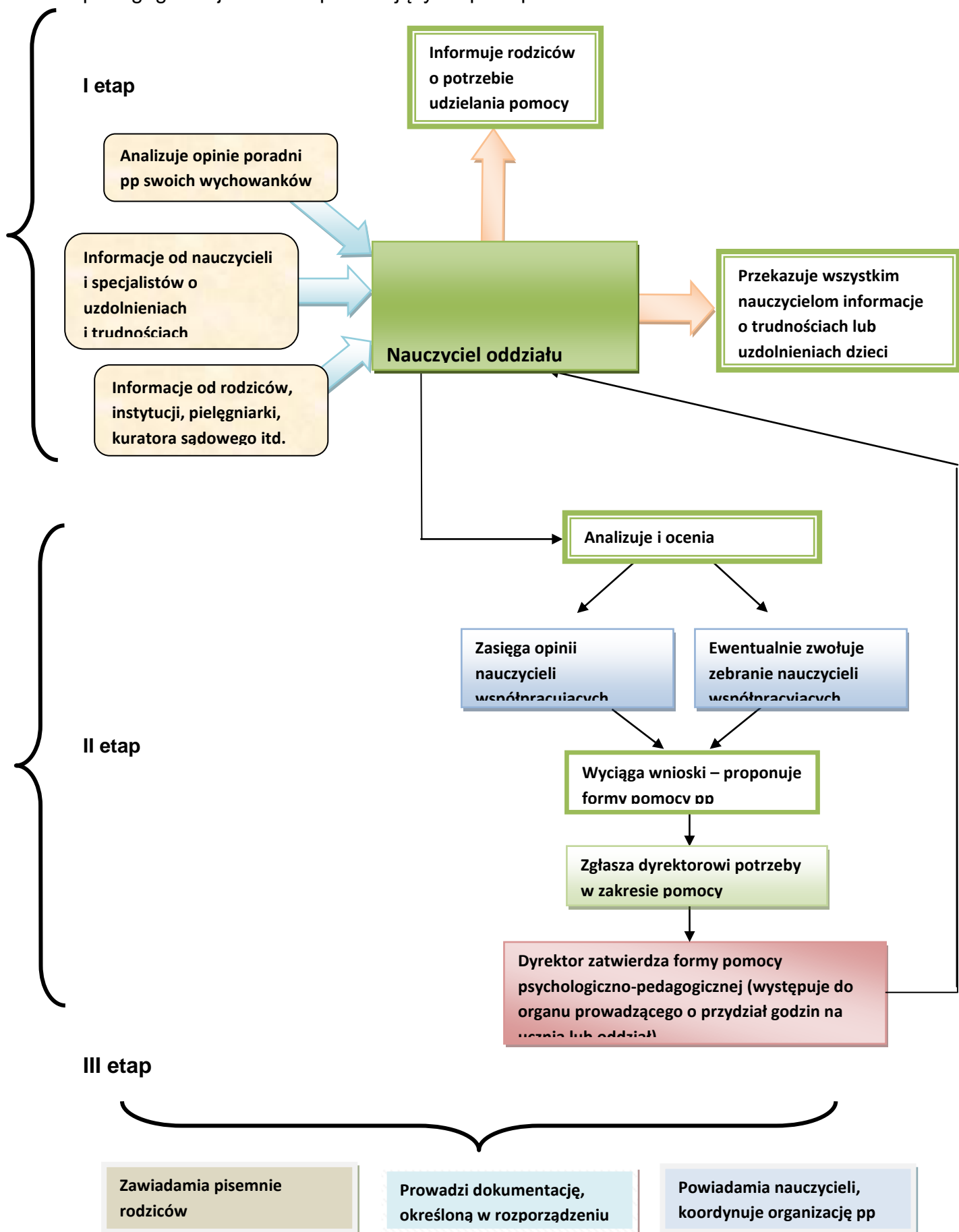
2. W przypadku stwierdzenia szczególnych uzdolnień nauczyciel danego oddziału przedszkolnego składa wniosek do dyrektora o objęcie ucznia opieką pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

3. W przedszkolu organizuje się kółka zainteresowań zgodnie z zainteresowaniami i uzdolnieniami dzieci.

4. Dyrektor przedszkola, po upływie co najmniej jednego roku pobytu w placówce, a w uzasadnionych przypadkach po I półroczu, udziela dziecku zdolnemu zgody na indywidualny tok edukacji przedszkolnej lub indywidualny program wychowania przedszkolnego, zgodnie z zasadami zawartymi w statucie przedszkola.

5. Organizowane w przedszkolu konkursy, olimpiady, turnieje stanowią formę rozwoju uzdolnień i ich prezentacji. Dzieci awansujące do kolejnych etapów objęci są specjalną opieką nauczyciela.

§ 14. Procedura postępowania przy organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom posiadającym opinie poradni.

§15.1. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z orzeczeniami odbywa się poprzez powołanie Zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o niedostosowaniu społecznym lub zagrożeniu niedostosowaniem społecznym, zwany dalej Zespołem Wspierającym.

2. W skład zespołu wchodzi: nauczyciel/e prowadzący oddział, do którego uczęszcza dane dziecko, jako główny koordynator pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu oraz nauczyciele specjaliści, zatrudnieni w przedszkolu.

3. Dla dzieci posiadających orzeczenie publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego, zespół na podstawie orzeczenia opracowuje indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (IPET) na okres wskazanym w orzeczeniu, nie dłuższy niż na etap edukacyjny. Program opracowuje się:

- 1) do dnia 30 września roku szkolnego, w którym dziecko rozpoczyna pobyt w przedszkolu;
- 2) 30 dni od dnia złożenia w przedszkolu orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 3) 30 dni przed upływem okresu na jaki został opracowany poprzedni program (IPET).

4. Zespół opracowuje IPET po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego we współpracy (*w zależności od potrzeb*) z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym specjalistyczną.

5. Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka, uwzględniając ocenę efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dziecku oraz w miarę potrzeb dokonuje modyfikacji programu (dokonuje oceny efektywności programu w zakresie dostosowań).

6. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET) zawiera:

- 1) zakres dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania wychowania przedszkolnego do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka, rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem, z tym, że w przypadku:
 - a) dziecka niepełnosprawnego — zakres działań o charakterze rewalidacyjnym,

- b) dziecka niedostosowanego społecznie — zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym,
 - c) dziecka zagrożonego niedostosowaniem społecznym — zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym;
- 2) formy i metody pracy z dzieckiem;
 - 3) formy, sposoby i okres udzielania dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, ustalone przez dyrektora przedszkola zgodnie z odrębnymi przepisami;
 - 4) działania wspierające rodziców dziecka oraz zakres współdziałania z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży (zajęcia specjalistyczne);
 - 5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka;
 - 6) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka w realizacji zadań, tj.:
 - a) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - b) przygotowanie dziecka do samodzielności na miarę swego wieku rozwojowego.

7. W ramach zajęć rewalidacyjnych w IPET uwzględnia się:

- 1) rozwijanie orientacji przestrzennej w oparciu o poruszanie się dziecka oraz naukę systemu Braillea lub innych alternatywnych metod komunikacji - w przypadku dziecka niewidomego;
- 2) naukę języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji- w przypadku dziecka z autyzmem, w tym zespołem Aspergera.

8. Pracą danego Zespołu Wspierającego koordynuje nauczyciel prowadzący oddział. Zespół przy ustalaniu form i czasu trwania pomocy dziecku współpracuje z rodzicami dziecka lub w razie potrzeb z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

9. Rodzice dziecka mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Nauczyciel oddziału zawiadamia pisemnie rodziców o terminie każdego spotkania zespołu i o możliwości uczestniczenia w nim.

10. Rodzice dziecka, otrzymują, na ich wniosek, kopię programu (IPET).

11. Spotkania Zespołu Wspierającego odbywają się w miarę potrzeb.

12. W spotkaniach Zespołu Wspierającego mogą uczestniczyć:

- 1) na wniosek dyrektora przedszkola: przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
- 2) na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka inne osoby, w szczególności: lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.

13. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej ustala, na wniosek dyrektora przedszkola, organ prowadzący biorąc pod uwagę wszystkie godziny, które w danym roku szkolnym mogą być przeznaczone na realizację tych form.

14. O ustalonych dla dziecka formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane niezwłocznie zawiadamia się rodzica skutecznie, w formie pisemnej. Nauczyciel danego oddziału wpisuje powyższą informację w Dzienniku zajęć.

15. Nauczyciele pracujący z dzieckiem, dla którego został opracowany Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny mają obowiązek znać jego treść oraz stosować się do zawartych w nim zaleceń. Zaleca się, by nauczyciele prowadzili notatki z zapisem postępu w rozwoju dziecka, w oparciu o które będzie dokonywana ocena efektywności dotychczasowych działań.

Rozdział 4

Obowiązki nauczycieli w zakresie wspierania dzieci.

§ 16. 1. W zakresie organizacji pomocy w psychologiczno-pedagogicznej dzieciom powierzonego oddziału przedszkolnego do obowiązków nauczycieli należy:

- 1) przeanalizowanie dostarczonych przez rodziców orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej i wszczęcie postępowania;
- 2) przeanalizowanie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej i wstępne zdefiniowanie trudności / zdolności dzieci;
- 3) przyjmowanie uwag i opinii nauczycieli pracujących z daną grupą o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzieci;
- 4) określanie mocnych stron, predyspozycji i uzdolnień dzieci;

- 5) określenie specjalnych potrzeb dziecka samodzielnie lub we współpracy z grupą nauczycieli prowadzących zajęcia w danej grupie;
- 6) w przypadku stwierdzenia, że dziecko wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszczęcie właściwego postępowania;
- 7) wnioskowanie o objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
- 8) złożenia wniosku do dyrektora przedszkola o uruchomienie sformalizowanej formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku – w ramach form pomocy możliwych do uruchomienia w przedszkolu;
- 9) skuteczne - pisemne - poinformowanie rodziców o zalecanych formach pomocy dziecku; w przypadku pisma wychodzącego na zewnątrz nauczyciel jest obowiązany zachować zasady obowiązujące w Instrukcji Kancelaryjnej;
- 10) monitorowanie organizacji pomocy i obecności dziecka na zajęciach; informowanie rodziców i innych nauczycieli o efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej i postępach dziecka;
- 11) angażowanie rodziców do działań na rzecz pomocy swoim dzieciom;
- 12) prowadzenie dokumentacji rejestrującej podejmowane działania w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieci swojej grupy, w tym Kart dostosowań wymagań edukacyjnych oraz Kart obserwacji dziecka;
- 13) stałe kontaktowanie się z nauczycielami prowadzącymi zajęcia w oddziale w celu ewentualnego wprowadzenia zmian w oddziaływaniach pedagogicznych i psychologicznych oraz dokonania ewaluacji typu „*in - term*” – w trakcie i ewaluacji „*in - post*” – na zakończenie;

2. Nauczyciel pracujący w oddziale przedszkolnym realizuje zadania poprzez:

- 1) świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącej pracy z dzieckiem;
- 2) bliższe poznanie dzieci, ich zdrowia, cech osobowościowych, warunków rodzinnych i bytowych, ich potrzeb i oczekiwań; zdobycie rzetelnej wiedzy o dziecku i jego środowisku; nauczyciel prowadzący oddział poznaje dziecko i jego sytuację poprzez rozmowy z nim i jego rodzicami, obserwacje zachowań dziecka i jego relacji z innymi, analizę zauważonych postępów w rozwoju dziecka związanych z edukacją i rozwojem społecznym; sam wchodzi w relację z dzieckiem i ma szansę dokonywać autorefleksji związanej z tym, co się w tej relacji dzieje; dodatkowo ma możliwość analizowania dokumentów (orzeczenia, opinii, dokumentacji medycznej udostępnionej przez rodzica, itp.),

analizowania wytworów dziecka. Może mieć również dostęp do wyników badań prowadzonych przez specjalistów i do pogłębionej diagnozy;

- 3) rozpoznawanie i diagnozowanie możliwości psychofizycznych oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych wychowanków; rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, z tym, że nauczyciele edukacji przedszkolnej prowadzą obserwację pedagogiczną mającą na celu rozpoznanie u dzieci trudności w uczeniu się, deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych oraz ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się;
- 4) dostosowywanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości dziecka (prowadzenie Kart dostosowań wymagań edukacyjnych);
- 5) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dziecka, w tym barier i ograniczeń utrudniających uczestnictwo dziecka w życiu przedszkola;
- 6) indywidualizowanie pracy z dzieckiem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka;
- 7) prowadzenie działań służących wszechstronnemu rozwojowi dziecka w sferze emocjonalnej i behawioralnej;
- 8) rozwijanie pozytywnej motywacji do zabawy i uczenia się, wdrażanie efektywnych technik uczenia się;
- 9) stosowanie wspierającego oceniania pracy dziecka, z zachowaniem przede wszystkim charakteru motywującego oceny, w tym przekazywanie podczas różnych form oceniania informacji zwrotnej zawierającej 4 elementy:
 - a) wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy oraz umiejętności dziecka,
 - b) odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony dziecka, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
 - c) przekazanie dziecku wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę i umiejętności,
 - d) wskazanie dziecku dalszego kierunku pracy.
- 10) udział w pracach Zespołu d.s. pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Zespołu Wspierającego) dla dzieci z orzeczeniami;

- 11) tworzenie środowiska zapewniającego wychowankom prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny, opiekę wychowawczą oraz atmosferę bezpieczeństwa i zaufania;
- 12) ułatwianie adaptacji w środowisku rówieśniczym oraz pomoc w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami;
- 13) pomoc w rozwiązywaniu napięć powstałych na tle konfliktów rodzinnych, niepowodzeń przedszkolnych spowodowanych trudnościami w nawiązaniu kontaktów z rówieśnikami podczas zabawy i pracy dydaktycznej;
- 14) utrzymywanie systematycznego kontaktu z nauczycielami pracującymi w powierzonym oddziale w celu ustalenia zróżnicowanych wymagań wobec i sposobu udzielania im pomocy;
- 15) wdrażanie dzieci do wysiłku, rzetelnej pracy, cierpliwości, pokonywania trudności, odporności na niepowodzenia, porządku i punktualności, do prawidłowego i efektywnego organizowania sobie pracy oraz czasu na zabawę;
- 16) systematyczne interesowanie się postępami edukacyjnymi dzieci: zwracanie szczególnej uwagi zarówno na dzieci szczególnie uzdolnione, jak i na tych, które mają trudności i niepowodzenia w edukacji przedszkolnej, analizowanie wspólnie z innymi nauczycielami oraz rodzicami przyczyn niepowodzeń dziecka, zachęcanie dobrze i średnio radzących sobie dzieci do podnoszenia swych umiejętności, czuwanie nad regularnym uczęszczaniem dziecka do przedszkola (zwłaszcza realizującego obowiązek przedszkolny), badanie przyczyn opuszczania przez wychowanków zajęć w przedszkolu, udzielanie wskazówek i pomocy tym, którzy (z przyczyn obiektywnych) opuścili znaczną ilość zajęć w przedszkolu i mają trudności w uzupełnieniu materiału;
- 17) tworzenie poprawnych relacji interpersonalnych opartych na życzliwości i zaufaniu, m.in. poprzez organizację zajęć dodatkowych, wycieczek, imprez i uroczystości z udziałem gości;
- 18) tworzenie warunków umożliwiających dzieciom odkrywanie i rozwijanie pozytywnych stron ich osobowości: stwarzanie dzieciom warunków do wykazania się nie tylko zdolnościami poznawczymi, ale także - poprzez powierzenie zadań na rzecz spraw i osób drugich - zdolnościami organizacyjnymi, opiekuńczymi, artystycznymi, menedżerskimi, przymiotami ducha i charakteru;
- 19) współpracę z pielęgniarką, lekarzem lub ratownikiem medycznym, rodzicami w sprawach zdrowia dziecka, organizowanie opieki i pomocy materialnej dzieciom;
- 20) udzielanie doraźnej pomocy dzieciom w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem zasobów dziecka, jego rodziny, otoczenia społecznego i instytucji pomocowych.

- 21) udzielanie pomocy, rad i wskazówek dzieciom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, występowanie do organów przedszkola i innych instytucji z wnioskami o udzielenie pomocy.

§ 17. 1. Do obowiązków każdego nauczyciela w zakresie wspierania dziecka należy:

- 1) świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącej pracy z dzieckiem;
- 2) udział w pracach Zespołu wychowawczego przy opracowywaniu zintegrowanych działań nauczycieli w celu podniesienia efektywności uczenia się i poprawy funkcjonowania dziecka w przedszkolu;
- 3) udział w pracach zespołu oceniającego efektywność świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej i planującego dalsze działania oraz zebraniach organizowanych przez nauczyciela prowadzącego;
- 4) prowadzenie obserwacji (dokumentowanie w postaci kart obserwacji) w celu zdiagnozowania trudności lub uzdolnień dzieci;
- 5) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, prowadzenie obserwacji pedagogicznej (udokumentowanej arkuszami obserwacji) mającej na celu rozpoznanie u dzieci trudności w uczeniu się, deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych oraz ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się;
- 6) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dziecka i uczestnictwa w życiu przedszkola;
- 7) określanie mocnych stron, predyspozycji i uzdolnień dzieci;
- 8) zgłaszanie zauważonych specjalnych potrzeb dzieci dyrektorowi przedszkola;
- 9) dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci:
 - a) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla dziecka na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych albo przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach,

- b) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania - na podstawie tego orzeczenia,
 - c) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej - na podstawie tej opinii,
 - d) nieposiadającego orzeczenia lub opinii, który objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu - na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- 10) uzupełnianie Karty dostosowań wymagań edukacyjnych prowadzonych przez nauczyciela oddziału w obszarze dostosowania treści podstawy programowej;

2. Zaleca się indywidualizowanie pracy z dzieckiem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, m.in. poprzez:

- a) prowadzenie zajęć na kilku poziomach nauczania przez:
 - dzielenie dzieci na grupy, które w zależności od tematu i rodzaju wykonywanych zadań różnią się liczebnością i składem, np.:
 - każda grupa składa się z dzieci o zróżnicowanych uzdolnieniach wiadomościach; dzieci z trudnościami współpracują ze zdolniejszymi i uczą się od nich. Wyniki pracy grupy referuje najslabsze dziecko w zespole, a pozostali mogą jego wypowiedź uzupełniać,
 - każdą grupę tworzą dzieci o zbliżonym poziomie wiedzy i podobnych kompetencjach; nauczyciel różnicuje zadania stawiane przed poszczególnymi grupami i tak je dobiera, aby były one jak najbardziej dopasowane do możliwości dzieci wchodzących w skład danego zespołu.
 - akceptowanie faktu, że każde dziecko pracuje w swoim własnym rytmie i na odpowiednim dla siebie poziomie; określenie limitu czasu na daną pracę – najlepiej dać go za dużo, tak żeby uczniowie mogli „pokonać zegar”,
 - stosowanie na zajęciach kart dydaktycznych, kart pracy, które umożliwiają każdemu dziecku omawianie kolejnych partii materiału w swoim własnym tempie; dawanie poleceń typu: „Spróbuj rozwiązać”, „Zrób które możesz”, „Zrób, ile możesz”, „Rozwiąż, które chcesz”, „Napisz (narysuj), ile zdążysz”,

- wykorzystywanie materiałów odwołujących się do wielu zmysłów: multimedialnych gier dydaktycznych, łąmigłówek, krzyżówek, domina itp.,

- stosowanie metod polisensorycznych, czyli wielozmysłowego uczenia się (prezentacje multimedialne, programy komputerowe, modele, makiety itp.) oraz metod interaktywnych (burza mózgów, mapa mentalna, plakat/folder, portfolio, eksperymenty/ doświadczenie, instruktaż, praca konstrukcyjna itp.),

- wykorzystywanie pierwszych zajęć z nowego tematu do aktywowania dzieci z trudnościami; można np. prosić ich o wyjaśnienie nowego pojęcia, rozwiązanie prostego zadania lub wykonanie prostego polecenia,

- upewnienie się, że zlecone dziecku zadanie lub ćwiczenie ma wyraźną strukturę, jest dobrze określone i mieści się w granicach jego możliwości; pierwsza część niech będzie łatwa lub na tyle mu znajoma, żeby mogło ją prawidłowo wykonać i już na wstępie doświadczyć sukcesu,

- dopilnowanie, by dziecko mogło powtórzyć polecenie (instrukcję) w celu upewnienia się, że wie, co ma robić,

b) stosowanie różnych metod podpowiedzi:

- formułowanie jasnych, konkretnych pytań lub doprowadzanie na właściwy trop, co musi być zrobione, aby osiągnąć pożądany poziom wykonania;

- podawanie na kartkach dyspozycji, które pozwolą krok po kroku znaleźć odpowiednie rozwiązanie, np. zadanie pytań naprowadzających, będących wskazówką, w jaki sposób wykonać daną formę pracy;

- wcześniejsze podawanie szczegółowych zagadnień do tematu, z poleceniem zebrania materiałów dotyczących jednego, wybranego zagadnienia..

c) aranżowanie współpracy między dziećmi, m.in. poprzez sadzanie przy jednym stoliku dzieci z trudnościami i dzieci przeciętnych, z którymi się przyjaźnią i poprosić tych drugich, żeby pomagały im przy rozwiązywaniu zadań, przypominały o upływie czasu itp.

d) różnicowanie prac indywidualnych pod względem stopnia trudności, sposobu i formy wykonania:

- dokładne wyjaśnianie tematu, treści i celu pracy oraz ukazanie związku z zagadnieniami omawianymi na zajęciach,

- mobilizowanie dzieci do kończenia swoich prac,

- przydzielanie dziecku zróżnicowanych zadań: obowiązkowych, dodatkowych dla chętnych oraz proponowanych przez nie same,

- podawanie instrukcji wykonawczej i techniki wykonania – udzielenie przez nauczyciela wskazówek rzeczowych i metodycznych, wskazanie środków potrzebnych do wykonania zadania,

- udzielanie odpowiedzi na pytania dzieci i dodatkowych wyjaśnień,

- sprawdzanie każdej pracy dziecka i ewentualne poprawianie zaistniałych błędów/pomyłek,

e) kontrola wiadomości i umiejętności:

- stosowanie wszelkich możliwych form: odpowiedzi słownych i pisemnych, rysunków, diagramów, układanek, krzyżówek, schematów, nagrań na dyktafon, prac wykonanych

z użyciem piktogramów, wyciągów ze stron internetowych, wydruków, kopii z wydawnictw

i z prasy, prezentacji multimedialnych.

f) ocenianie postępów dziecka:

- oceniać dziecko za to, czego się nauczyło, a nie za to, czego jeszcze nie umie,
- nie pominąć w ocenie żadnych dobrych stron aktywności dziecka,
- ocena była adekwatna do możliwości dziecka, a nie wynikała z porównania go z innymi,
- ocena miała charakter wspierający, zawierała konkretne wskazówki/instrukcje do dalszej pracy dziecka,

g) stosowanie indywidualnych zaleceń wyrównawczych, które każdorazowo są dostosowywane do rodzaju ujawnionych u dziecka trudności, braków i zaległości, np. przez:

- umożliwienie indywidualnych spotkań dziecka z nauczycielem,

- powtarzanie z dziećmi słabo opanowanych treści podstawy programowej, z zastosowaniem prostych i jasnych sformułowań typu: „narysuj”, „przeczytaj”, „wybierz”, „dopasuj” - nie należy stosować rozbudowanych poleceń o charakterze wyjaśniającym; wszelkie wyjaśnienia muszą być poparte obrazem: rysunkiem, zdjęciem, makietą itp.

h) przygotowanie otoczenia wspierającego nauczyciela w indywidualizacji pracy z dzieckiem:

- przemyślane ustawienie stolików i krzeseł, umożliwiające różne formy aktywności dziecka w czasie zajęć,

- ustawienie na regałach, w zasięgu dziecka, pomocy dydaktycznych będących w codziennym użytku. W indywidualizacji pracy poprzez otwarte formy zajęć dziecko

może korzystać z wielu środków dydaktycznych, bez konieczności posiadania kompletu przez każde dziecko,

- zagospodarowanie ścian, drzwi, okien i parapetów na zamieszczanie informacji organizacyjnych, np. podziału dzieci na małe grupy, tygodniowego lub miesięcznego planu pracy czy instrukcji,

- a) dostosowywanie metody pracy do sposobów uczenia się dziecka,
- b) udział w zebraniach organizowanych przez nauczyciela danego oddziału,
- c) komunikowanie rodzicom postępów edukacyjnych i wychowawczych dziecka oraz efektywności świadczonej pomocy,
- d) prowadzenie dokumentacji na potrzeby zajęć dodatkowych (*dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacyjno-kompensacyjnych, pracy z dzieckiem zdolnym i innych specjalistycznych*), zgodnie z obowiązującymi przepisami oświatowymi i wewnątrz-przedszkolnymi,
- e) współdziałanie z innymi nauczycielami pracującymi w oddziale w celu zintegrowania i ujednoczenia oddziaływań na dziecko oraz wymiany doświadczeń i komunikowania postępów dziecka,
- f) prowadzenie działań służących wszechstronnemu rozwojowi dziecka w sferze emocjonalnej i behawioralnej,
- g) udzielanie doraźnej pomocy dzieciom w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem zasobów dziecka, jego rodziny, otoczenia społecznego i instytucji pomocowych,
- h) stosowanie oceniania wspierającego dziecko z zachowaniem przede wszystkim charakteru motywującego oceny, w tym przekazywanie podczas różnych form kontaktu z dzieckiem informacji przede wszystkim:
 - dobrych elementów pracy dziecka,
 - odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony dziecka, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
 - przekazanie dziecku wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
 - wskazanie dziecku sposobu w jaki powinien pracować dalej.

§ 18. 1. Do zadań pedagoga w szczególności należy w szczególności:

- 1) świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącej pracy z dzieckiem;
- 2) prowadzenie badań i działań diagnostycznych, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron dziecka;
- 3) diagnozowanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dziecka, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka w przedszkolu i jego uczestnictwo w życiu przedszkola;

- 4) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w oddziale przedszkolnym w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę ograniczającą aktywne i pełne uczestnictwo w życiu grupy i całego przedszkola;
- 5) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych;
- 6) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie i organizowanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku przedszkolnym i poza przedszkolnym;
- 7) prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej;
- 8) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów współpracujących z dzieckiem w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 9) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- 10) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dziecka;
- 11) rozpoznawanie i analizowanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w stosunku do dzieci z udziałem rodziców i nauczycieli pracujących z dzieckiem;
- 13) działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;
- 14) prowadzenie warsztatów dla rodziców oraz udzielanie im indywidualnych porad w zakresie wychowania;
- 15) wspomaganie i pomoc nauczycielom w opracowaniu i realizacji poszczególnych programów profilaktycznych;
- 16) wspomaganie i pomoc nauczycielom w rozpoznawaniu potrzeb edukacyjnych, rozwojowych i możliwości dzieci w ramach konsultacji i porad indywidualnych, szkoleń wewnętrznych WDN i udział w pracach zespołów wychowawczych;
- 17) wspomaganie i pomoc nauczycielom oraz innym specjalistom współpracującym z dzieckiem w opracowywaniu Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych;

18) współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i ucznia;

19) prowadzenie dokumentacji pracy, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Do zadań psychologa należy w szczególności:

1) świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącej pracy z dzieckiem;

2) udzielanie dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie:

- a) dokonywania diagnozy psychologicznej dziecka - po stwierdzeniu zasadności badań;
- b) prowadzenia terapii psychologicznej – terapii indywidualnej i grupowej;
- c) zajęć o charakterze terapeutycznym dla dzieci z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne, zajęć integrujących grupę przedszkolną;
- d) porad i konsultacji,
- e) warsztatów,

3) wspieranie działań zespołów pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu;

4) w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego psycholog ma obowiązek:

- a) uczestniczyć jako członek zespołu w opracowaniu indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla dziecka,
- b) realizować wspólnie z innymi nauczycielami zintegrowane działania i zajęcia, określone w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla dziecka na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych,

5) wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny i przedszkola;

6) inicjowanie różnych form pomocy wychowawczej w środowisku przedszkolnym i poza przedszkolnym dziecka;

7) przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu dziecka;

8) czuwanie nad przestrzeganiem praw dziecka w przedszkolu i poza nim, przyjmowanie zgłoszenia sytuacji konfliktowych, stanowiących zagrożenie dla interesów dziecka, rozumianych zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka; podejmowanie działań mediacyjnych w celu ich rozwiązania;

- 9) prowadzenie działań psychologicznych-diagnostycznych dotyczących poszczególnych dzieci, mających na celu rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, w tym dzieci szczególnie uzdolnionych, a także wspieranie mocnych stron dzieci;
- 10) zapewnianie pomocy psychologicznej dzieciom przejawiającym zachowania ryzykowne na terenie przedszkola, prowadzenie indywidualnych konsultacji i porad psychologicznych dla dzieci i rodziców zagrożonych uzależnieniem;
- 11) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz realizowanie różnych form pomocy psychologicznej w środowisku przedszkolnym i poza przedszkolnym poszczególnych dzieci;
- 12) udzielanie dzieciom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych, nawarstwiających się na tle niepowodzeń edukacyjnych i rozwojowych;
- 13) udzielanie porad i pomocy dzieciom z trudnościami w kontaktach rówieśniczych i środowiskowych;
- 14) udzielanie dzieciom porad w rozwiązywaniu trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych;
- 15) udzielanie rodzicom informacji zwrotnej o wynikach pracy z ich dzieckiem;
- 16) wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijanie ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci w formie porad, konsultacji, organizacji i prowadzenia warsztatów i szkoleń, instruktaży, dotyczących sposobów, metod, technik pracy z dziećmi oraz na temat materiałów ćwiczeniowych i fachowej literatury;
- 17) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów współpracujących z dzieckiem w działaniach wynikających z przedszkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- 18) współpraca z dyrektorem, nauczycielami, specjalistami i innymi pracownikami przedszkola w sytuacjach wymagających minimalizowania skutków zaburzeń rozwojowych;
- 19) prowadzenie wspólnie z innymi nauczycielami pracy wychowawczej z dziećmi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym lub dziećmi chorymi;
- 20) rozpoznawanie warunków życia rodziny i dziecka sprawiającego trudności w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego;

- 21) rozpoznawanie sposobów spędzania czasu wolnego przez dziecko wymagające szczególnej opieki i pomocy wychowawczej;
- 22) współpracowanie z innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo, specjalistyczną pomoc dzieciom i rodzicom, np. poprzez:
 - a) wnioskowanie o kierowanie spraw dzieci z rodzin zaniedbanych środowiskowo do odpowiednich sądów dla nieletnich,
 - b) wnioskowanie do dyrektora przedszkola o skierowanie dziecka (za pośrednictwem rodziców) do lekarzy specjalistów (np. psychiatry dziecięcego, neurologa dziecięcego, okulisty, laryngologa, foniatry),
- 23) wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji oraz udostępnianie je osobom zainteresowanym;
- 24) prowadzenie dokumentacji pracy, zgodnie z odrębnymi przepisami.

3. Do zadań logopedy w przedszkolu należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie logopedyczne, w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego dzieci;
- 2) prowadzenie zajęć logopedycznych dla dzieci oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy dziecka i eliminowania jej zaburzeń;
- 3) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami dzieci;
- 4) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów pracujących w przedszkolu w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dzieci, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 5) prowadzenie dokumentacji pracy, zgodnie z odrębnymi przepisami.

4. Do zadań terapeuty pedagogicznego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie badań diagnostycznych dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się w celu

rozpoznawania trudności oraz monitorowania efektów oddziaływań terapeutycznych;

- 2) rozpoznawanie przyczyn utrudniających dzieciom aktywne i pełne uczestnictwo w życiu przedszkola;
- 3) prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- 4) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym dzieci, we współpracy z rodzicami dzieci;
- 5) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dzieci, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 6) udział w posiedzeniach zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 7) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci;
- 8) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczo -profilaktycznego w stosunku do dzieci z udziałem rodziców i nauczycieli;
- 9) prowadzenie dokumentacji zajęć, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Rozdział 5

Organizacja nauczania, wychowania i opieki dzieciom niepełnosprawnym, niedostosowanym społecznie i zagrożonym niedostosowaniem społecznym

§ 19. W przedszkolu kształcenie specjalnym obejmuje się dzieci posiadających orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. Nauczanie specjalne prowadzone jest w oddziałach ogólnodostępnych przedszkola na każdym etapie wiekowym dziecka (3-6 lat).

§ 20. 1. Przedszkole zapewnia dzieciom z orzeczoną niepełnosprawnością lub niedostosowaniem społecznym:

- 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 2) odpowiednie warunki do nauki oraz w miarę możliwości sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne;
- 3) realizację programów nauczania dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych dziecka;
- 4) zajęcia specjalistyczne, stosownie do zaleceń w orzeczeniach poradni i możliwości organizacyjnych przedszkola;
- 5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne stosownie do potrzeb;
- 6) integrację ze środowiskiem rówieśniczym;
- 7) dla dzieci niesłyszących, z afazją lub z autyzmem w ramach zajęć rewalidacyjnych naukę języka migowego lub zajęcia z innych alternatywnych metod komunikacji.

2. Przedszkole organizuje zajęcia zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

§ 21. 1. Dziecku posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dyrektor przedszkola, na wniosek rodziców oraz Dyrektora szkoły podstawowej może przedłużyć pobyt w przedszkolu do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 rok życia.

2. Przedłużenie pobytu w przedszkolu dziecku niepełnosprawnemu może być dokonane w przypadkach:

- 1) braków w opanowaniu wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej, utrudniającej kontynuowanie nauki w kolejnym etapie edukacyjnym, spowodowanych dysfunkcją dziecka lub usprawiedliwionymi nieobecnościami;
- 2) psychoemocjonalnej niegotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej.

§ 22. 1. Dziecku niepełnosprawnemu przedszkole organizuje zajęcia rewalidacyjne, zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej. Tygodniowy wymiar zajęć rewalidacyjnych w każdym roku szkolnym wynosi w oddziale ogólnodostępnym po 2 godziny tygodniowo na dziecko.

2. Liczba godzin zajęć rewalidacyjnych dyrektor przedszkola umieszcza w arkuszu organizacyjnym.

3. Godzina zajęć rewalidacyjnych trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut,

zachowując ustalony dla dziecka łączny czas tych zajęć. Zajęcia organizuje się w co najmniej dwóch dniach.

§ 23. 1. W przedszkolu dla dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego organizowane są:

- 1) zajęcia rewalidacyjne w zakresie:
 - a) korekcji wad postawy (gimnastyka korekcyjna),
 - b) korygujące wady mowy (zajęcia logopedyczne i z logorytmiki),
 - c) korekcyjno-kompensacyjne,
 - d) nauka języka migowego lub inne alternatywne metody komunikacji,
 - e) zajęcia specjalistyczne: terapia psychologiczna,
 - f) inne, które wynikają z konieczności realizacji zaleceń w orzeczeniu poradni.
- 2) zajęcia resocjalizacyjne dla uczniów niedostosowanych społecznie;
- 3) zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

§ 24. 1. W przedszkolu, za zgodą organu prowadzącego, można zatrudniać dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania edukacji dzieci niepełnosprawnych, *niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym*.

2. Nauczyciele, o których mowa w ust. 1:

- 1) prowadzą wspólnie z innymi nauczycielami zajęcia edukacyjne oraz wspólnie z innymi nauczycielami i ze specjalistami realizują zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie pracy przedszkola,
- 2) uczestniczą, w miarę potrzeb, w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli oraz w zintegrowanych działaniach i zajęciach, określonych w programie, realizowanych przez nauczycieli i specjalistów;
- 3) udzielają pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom i specjalistom realizującym zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, w doborze form i metod pracy z dziećmi niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

3. Dyrektor przedszkola, uwzględniając indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci niepełnosprawnych, *niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym*, wyznacza zajęcia edukacyjne oraz zintegrowane działania i zajęcia, określone w

programie, realizowane wspólnie z innymi nauczycielami przez nauczycieli, o których mowa w ust. 1, lub w których nauczyciele ci uczestniczą.

§ 25. Dziecko niepełnosprawne ma prawo do korzystania z wszelkich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizowanej w przedszkolu, w formach i na zasadach określonych w statucie przedszkola.

Rozdział 6

Organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu dla dzieci, które nie posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego

§ 26. 1. Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka oraz możliwości psychofizycznych i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu od momentu podjęcia opieki przez nauczyciela do momentu zakończenia planowanych działań, w szczególności w stosunku do dziecka:

- 1) niepełnosprawnego,
- 2) niedostosowanego społecznie,
- 3) zagrożonego niedostosowaniem społecznym,
- 4) z zaburzeniami zachowania lub emocji,
- 5) szczególnie uzdolnionego,
- 6) ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
- 7) z deficytami kompetencji i zaburzeniami komunikacji językowej,
- 8) z przewlekłą chorobą,
- 9) potrzebującego wsparcia ze względu na sytuacje kryzysowe lub traumatyczne,
- 10) potrzebującego wsparcia ze względu na niepowodzenia edukacyjne,
- 11) potrzebującego wsparcia ze względu na zaniedbania środowiskowe związane z sytuacją bytową dziecka i jego rodziny, ze względu na sposoby spędzania czasu wolnego i kontakty środowiskowe,
- 12) mającego trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związane z wcześniejszym kształceniem za granicą.

2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem oraz poprzez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

- 1) zajęć rozwijających uzdolnienia,
- 2) zajęć specjalistycznych:

- korekcyjno-kompensacyjnych,
 - logopedycznych,
 - rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne,
 - innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- 3) zindywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
 - 4) porad i konsultacji.

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Liczba uczestników nie może przekraczać 5.

Zajęcia logopedyczne organizuje się dla dzieci z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 4.

Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne organizuje się dla dzieci przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10, chyba że zwiększenie liczby uczestników jest uzasadnione potrzebami dzieci.

Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym organizuje się dla dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, mających problemy w funkcjonowaniu w przedszkolu oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu przedszkola. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10.

Zindywidualizowana ścieżka realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego jest organizowana dla dzieci, które mogą uczęszczać do przedszkola, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia nie mogą realizować wszystkich zajęć wychowania przedszkolnego wspólnie z oddziałem przedszkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych.

3. Zindywidualizowana ścieżka obejmuje wszystkie zajęcia wychowania przedszkolnego, które są realizowane:

- 1) wspólnie z oddziałem przedszkolnym oraz
- 2) indywidualnie z dzieckiem.

4. Objęcie dziecka zindywidualizowaną ścieżką wymaga opinii publicznej poradni, z której wynika taka potrzeba.
5. Nauczyciele prowadzący zajęcia z dzieckiem objętym zindywidualizowaną ścieżką podejmują działania ukierunkowane na poprawę jego funkcjonowania w przedszkolu.
6. Zindywidualizowanej ścieżki nie organizuje się dla:
 - 1) dzieci objętych kształceniem specjalnym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 *Ustawy Prawo oświatowe*,
 - 2) dzieci objętych indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym albo indywidualnym nauczaniem zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 20 *Ustawy Prawo oświatowe*.
7. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają dzieciom nauczyciele, wychowawcy grup oraz specjaliści wykonujący w przedszkolu zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psychologowie, pedagodzy, logopedzi i terapeuci pedagogiczni.
8. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna organizowana jest i udzielana we współpracy z:
 - 1) rodzicami dziecka,
 - 2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym z poradniami specjalistycznymi,
 - 3) placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - 4) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami,
 - 5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
9. Dziecko mające problemy w funkcjonowaniu w przedszkolu, w aktywnym i pełnym uczestnictwie w jego życiu oraz z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi ma prawo i możliwość dobrowolnego i bezpłatnego uczestnictwa w odpowiednio zorganizowanych zajęciach, które zaspokoją jego indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.
10. Dyrektor przedszkola organizuje wspomaganie przedszkola w ramach realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, polegające na planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości udzielanej pomocy. Dyrektor w szczególności:

- 1) ustala formy udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane,
- 2) informuje innych nauczycieli, wychowawców grup i specjalistów o potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy z dzieckiem, jeśli z stwierdzi taką potrzebę, oraz we współpracy z nauczycielami, wychowawcami grup lub specjalistami planuje i koordynuje pomoc psychologiczno--pedagogiczną w ramach zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów oraz bieżącej pracy z dzieckiem,
- 3) planując udzielanie dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpracuje z rodzicami dziecka,
- 4) informuje rodziców dziecka o potrzebie objęcia go pomocą psychologiczno-pedagogiczną oraz pisemnie i niezwłocznie informuje rodziców o ustalonych dla dziecka formach, okresie udzielania pomocy oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane,
- 5) uzgadnia warunki współpracy, np. z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym z poradniami specjalistycznymi, z placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży,
- 6) może wyznaczyć koordynatora udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu,
- 7) za zgodą rodziców dziecka występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka w sytuacji, gdy mimo udzielanej pomocy w przedszkolu nie następuje poprawa jego funkcjonowania.

11. Wniosek o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka zawiera informacje o:

- 1) rozpoznanych indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, możliwościach psychofizycznych dziecka oraz jego potencjale rozwojowym,
- 2) występujących trudnościach w funkcjonowaniu dziecka w przedszkolu lub szczególnych uzdolnieniach dziecka,
- 3) działaniach podjętych przez nauczycieli, wychowawców grup i specjalistów w celu poprawy funkcjonowania dziecka w przedszkolu, formach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, okresie jej udzielania oraz efektach podjętych działań i udzielanej pomocy,
- 4) wnioskach dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowanie dziecka.

12. Nauczyciele, wychowawcy grup oraz specjaliści udzielają dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy oraz poprzez zintegrowane działania.

13. Do zadań nauczycieli oddziałów oraz specjalistów w przedszkolu należy w szczególności:

- 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci,
- 2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci,
- 3) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dziecka, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
- 4) podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału dziecka w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy jego funkcjonowania,
- 5) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania dziecka, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania dziecka i planowania dalszych działań,
- 6) prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu wczesne rozpoznanie u dziecka dysharmonii rozwojowych i podjęcie wczesnej interwencji, a w przypadku dzieci realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne prowadzenie obserwacji pedagogicznych zakończonych analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna),
- 7) ocena efektywności udzielanej pomocy i formułowanie wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania dziecka.

14. Rodzice:

- 1) mogą być inicjatorami organizowania w przedszkolu pomocy psychologiczno-pedagogicznej swojemu dziecku,
- 2) mogą występować z wnioskiem o zorganizowanie indywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
- 3) mogą zapoznać się z proponowanymi przez przedszkole formami udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka i dla rodziny – na początku roku szkolnego,
- 4) mają możliwość zapoznania się z indywidualnym lub grupowym planem pracy z dzieckiem,
- 5) mogą korzystać z fachowych porad i konsultacji psychologa, logopedy, terapeuty, dyrektora

Rozdział 7

Dokumentowanie organizacji i działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

§ 27. 1. W przedszkolu, w celu dokumentowania organizacji i działań wspierania dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych prowadzi się niżej wymienioną dokumentację:

- 1) dziennik lekcyjny;
- 2) dziennik zajęć dodatkowych;
- 3) dzienniki zajęć specjalistycznych;
- 4) dziennik zajęć indywidualnych;
- 5) teczki indywidualne dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

2. Rodzaj dokumentacji i sposób prowadzenia dokumentacji jest zgodny z odrębnymi przepisami

3. Dokumentacja wymiona w ust. 1 jest własnością przedszkola i podlega archiwizacji zgodnie z Instrukcją archiwalną i jednolitym rzeczowym wykazem akt.

Rozdział 8

Postanowienia końcowe

§ 28. 1. Wszyscy nauczyciele są zobowiązani do wspierania rozwoju każdego dziecka uczęszczającego do przedszkola, do zespołowego współdziałania i realizacji zadań związanych z organizacją i świadczeniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

2. Nauczyciele udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej są zobowiązani do włączania rodziców w proces wspierania dziecka, a tym samym budowania edukacyjnej triady Rodzic – Dziecko – Nauczyciel.

3. Wsparcie merytoryczne nauczycielom w realizacji zadań z zakresu świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają: dyrektor, specjaliści zatrudnieni w przedszkolu oraz pracownicy Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Siemiatyczach.

Spis treści

Rozdział 1	
Informacje ogólne	1
Rozdział 2	
Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.....	7
Rozdział 3	
Zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu.....	20
Rozdział 4	
Obowiązki nauczycieli w zakresie wspierania dzieci.....	27
Rozdział 5	
Organizacja nauczania, wychowania i opieki dzieciom niepełnosprawnym, niedostosowanym społecznie i zagrożonym niedostosowaniem społecznym.....	40
Rozdział 6	
Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu dla dzieci, które nie posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.....	43
Rozdział 7	
Dokumentacja organizacji i działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.....	48
Rozdział 8	
Postanowienia końcowe.....	48

Wykaz załączników:

1. Zgoda rodzica/prawnego opiekuna na przetwarzanie danych wrażliwych dziecka.
2. Wniosek nauczyciela/ specjalisty o objęcie dziecka pomocą pp.
3. Informacja do rodziców o ustalonych formach ppp.
4. Wniosek o zakończenie świadczenia pp.
5. IPET – wzór.
6. Arkusz wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka.
7. Arkusz oceny efektów ppp.
8. Karta obserwacji dziecka w czasie zajęć z ppp.
9. Wniosek do poradni psychologiczno-pedagogicznej,
10. Zgoda rodzica / prawnego opiekuna na skierowanie wniosku do poradni pp.

Załącznik Nr 1

do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Przedszkolu Nr 3 w Siemiatyczach

.....
(dane wnioskodawcy)

.....
(miejsowość, data)

Dyrektor

.....
W

Zgoda rodzica na udostępnienie danych osobowych dziecka (dane wrażliwe)

Zgodnie z art. 27 ust. 2 pkt 1 *Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych* (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 922 ze zm.) udzielam zgody Administratorowi Danych w

(nazwa i adres przedszkola)

na udostępnienie danych mojego dziecka

(imię i nazwisko dziecka)

w zakresie

(wskazać zakres, np. informacje dotyczące alergii pokarmowych, chorób, dysfunkcji)

pracownikom szkoły, rodzicom/opiekunom prawnym dzieci z grup zajęciowych, do których uczęszcza moje dziecko, innym osobom/podmiotom¹:

.....
(wskazać kategorię osób/podmiotów)

dla celów:

.....
(wskazać cel, np. ochrona zdrowia i życia, w szczególności umożliwienie niesienia niezbędnej pomocy medycznej w sytuacji tego wymagającej)

Mam świadomość, że podane przeze mnie dane mają charakter danych wrażliwych i podlegają szczególnej ochronie prawnej zgodnie z art. 27 *Ustawy o ochronie danych osobowych*.

Mam świadomość, że bez mojej wyraźnej zgody ww. dane nie będą udostępniane innym podmiotom niż wymienione powyżej oraz że przysługuje mi prawo dostępu do treści danych oraz możliwość ich poprawiania.

Zgody udzielam dobrowolnie.

.....
(podpis)

¹ Wskazać właściwe.

.....
(dane wnioskodawcy)

.....
(miejsowość, data)

Dyrektor

.....
W

**WNIOSEK
O OBJĘCIE UCZNIĄ POMOCĄ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ**

Wnioskodawca:

Dotyczy: dziecka

Uzasadnienie potrzeby objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną

.....
.....
.....
.....
.....

.....
(data)

.....
(podpis wnioskodawcy)

**DECYZJA DYREKTORA Nr/.....
w sprawie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną**

Pomocą psychologiczno-pedagogiczną dla dziecka

zajmuje się Zespół w składzie:

.....

.....

.....

.....

koordynator Zespołu

.....

(data)

.....

(podpis dyrektora)

.....
(pieczęć przedszkola)

.....
(miejsowość, data)

Sz. P. Pan/Pani.....
(imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego dziecka)

.....
(adres zamieszkania)

Niniejszym informuję, iż dla
(imię i nazwisko dziecka),
zostały ustalone następujące formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, które będą
realizowane w roku szkolnym:

- 1).....- w wymiarze godzin
tygodniowo,
- dzień tygodnia, godzina.....,
- 2).....
- w wymiarze godzin tygodniowo,
- dzień tygodnia, godzina.....,
- 3).....
- w wymiarze godzin tygodniowo,
- dzień tygodnia, godzina.....,

.....
(podpis koordynatora zespołu)

.....
(podpis dyrektora)

.....
(dane wnioskodawcy)

.....
(miejsowość, data)

Dyrektor

.....
W

WNIOSEK
w sprawie zakończenia udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Wnioskodawca:

Dotyczy: dziecka:

Uzasadnienie zakończenia udzielania dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej

.....
.....
.....
.....

.....
(data)

.....
(podpis wnioskodawcy)

**DECYZJA DYREKTORA Nr/.....
w sprawie zakończenia udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej**

Wyrażam zgodę na zakończenie z dniemudziału w zajęciach specjalistycznych, dydaktyczno-wyrównawczych oraz innych o charakterze terapeutycznym dziecka uczęszczającego do Przedszkola Nr 3 w Siemiatyczach.

Uzasadnienie:

Podstawą zakończenia udziału w zajęciach specjalistycznych -objętego/ej* decyzją nr z dnia jest wniosek rodzica/nauczyciela prowadzącego zajęcia specjalistyczne.

Przedstawiona opinia wskazuje

.....
(data)

.....
(podpis dyrektora)

**Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny
na rok szkolny**

Opracowany w dniu..... dla:

..... ur.

Podstawa opracowanego programu:

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nr z dnia.....
wydane przez.....

1. NAZWA PROGRAMU – Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny
z zakresu

2. PRZEZNACZENIE PROGRAMU:

Program jest przeznaczony dla, uczęszczającego
do Przedszkola Nr 3 w Siemiatyczach. Będzie realizowany w ciągu roku
szkolnegow wymiarze godzin tygodniowo. Zajęcia będą odbywały
się w

3. CELE:

– **rewalidacyjne:**

-
-
-
-
-

– **resocjalizacyjne:**

-
-
-
-
-

- socjoterapeutyczne:

-
-
-
-
-

- edukacyjne:

-
-
-
-
-

- wychowawcze:

-
-
-
-
-

4. PROCEDURA OSIĄGANIA CELÓW

Metody pracy:

-
-
-
-
-

Formy pracy:

-
-
-
-

Sposoby udzielania pomocy:

-
-
-
-

5. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA DZIECKA:

-
-
-

6. SPOSOBY EWALUACJI:

.....
.....
.....

DATA, PODPIS CZŁONKÓW ZESPOŁU:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

A. Informacja o dziecku:

- 1. Diagnoza medyczna: należy wskazać rodzaj dokumentów i rozpoznania będącego podstawą do udzielania dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zalecenia

.....
.....
.....

- 2. Diagnoza psychologiczno-pedagogiczna (należy wskazać rodzaj dokumentów i rozpoznania będącego podstawą do udzielania dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zalecenia):

.....
.....
.....

- 3. Charakterystyka dziecka(indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia dziecka):

.....
.....
.....

- 4. Sytuacja rodzinna:

.....
.....
.....
.....

B. Osoby uczestniczące w procesie wspomagania rozwoju:

Lp.	Imię i nazwisko członka zespołu	Specjalność członka zespołu	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

C. Zakres dostosowań wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

D. Rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

F. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana dziecku:

Formy pomocy	Sposoby pomocy	Osoba odpowiedzialna za realizację	Okres udzielania pomocy	Tygodniowy wymiar realizacji formy pomocy
Grupa terapeutyczna				
Zajęcia rozwijające uzdolnienia				
Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się				
Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze				
Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne				
Zajęcia logopedyczne				
Zajęcia socjoterapeutyczne				
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym				
Zindywidualizowana ścieżka kształcenia				
Porady i konsultacje dla dziecka				
Warsztaty dla dziecka				
Porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla				

rodziców				
Porady, konsultacje, warsztaty szkolenia dla nauczycieli				

G. Działania wspierające rodziców dziecka:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

H. Zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka (zalecenia dla rodziców).

.....

.....

.....

.....

I. Zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i uczniów, itp. w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

J. Zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby edukacyjne i rozwojowe oraz możliwości psychofizyczne dziecka:

1. Rewalidacyjne.
2. Resocjalizacyjne.
3. Socjoterapeutyczne.

4. Inne:

.....
.....
.....
.....

**K. Okresowa wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania
dziecka (nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym – raz po każdym semestrze):**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

L. Okresowa ocena efektywności programu w zakresie dostosowań:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

**Na posiedzeniu w dniu Zespół dokonał oceny poziomu
funkcjonowania dziecka w roku szkolnym**

Ustalenia dotyczące oceny poziomu funkcjonowania dziecka:

**Na posiedzeniu w dniu zespół dokonał oceny efektywności programu
w roku szkolnym**

Ustalenia dotyczące oceny efektywności programu:

Ustalenia dotyczące modyfikacji programu (w miarę potrzeb):

Oceny dokonał zespół w składzie:

Lp.	Imię i nazwisko członka zespołu	Specjalność członka zespołu	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

L. Uwagi:

1. Zespołu:

.....
.....
.....

2. Rodziców dziecka:

.....
.....
.....

.....
(podpis obecnego na zespole rodzica/ prawnego opiekuna)

ARKUSZ WIELOSPECJALISTYCZNEJ OCENY FUNKCJONOWANIA DZIECKA

Imię i nazwisko dziecka		Data urodzenia	
Dane przedszkola		Grupa wiekowa	
		nauczyciele	
DIAGNOZY CZĄSTKOWE			
Źródło informacji	Analiza funkcjonowania		
Analiza orzeczenia			
Informacje medyczne – analiza dokumentacji, informacje od lekarzy			
Obserwacje nauczycieli prowadzących oddział - zakres i charakter wsparcia			

Informacje pedagoga - zakres i charakter wsparcia		
Inni specjaliści - zakres i charakter wsparcia		
Informacje od rodziców dziecka		
Analiza prac dziecka		
Inne źródła		
PODSUMOWANIE OCENY FUNKCJONOWANIA DZIECKA (na podstawie diagnoz częściowych)		
Obszar funkcjonowania	Opis funkcjonowania dziecka w danym obszarze	Potrzeby wynikające z diagnozy dziecka w danym

	Mocne strony	Słabe strony	obszarze
Ogólna sprawność fizyczna dziecka (motoryka duża)			
Sprawność rąk dziecka (motoryka mała)			
Zmysły (wzrok, słuch, czucie, węch, równowaga) i integracja sensoryczna			
Komunikowanie się oraz artykulacja			

Sfera poznawcza (<i>indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, zakres opanowanych treści programowych, osiągnięcia i trudności, pamięć, uwaga, myślenie</i>)			
Sfera emocjonalno-motywacyjna (<i>radzenie sobie z emocjami, motywacja do nauki i pokonywania trudności itp.</i>)			
Sfera społeczna (<i>kompetencje społeczne, relacje z dorosłymi, relacje z rówieśnikami itp.</i>)			
Samodzielność			
Mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia dziecka			
Stan zdrowia dziecka (w tym przyjmowane leki)			

ARKUSZ OCENY EFEKTÓW POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ UDZIELANEJ DZIECKU PRZEZ NAUCZYCIELA/SPECJALISTĘ

Imię i nazwisko dziecka:

Forma pomocy:

Przyjęte cele:

.....
.....
.....

Liczba spotkań: zaplanowanych odbytych

Pytania kluczowe	Ocena ucznia		Ocena rodziców		Ocena nauczycieli		Uwagi
	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	
Czy dziecko chętnie uczestniczyło w spotkaniach?							
Czy odpowiadała mu organizacja zajęć i panująca atmosfera.							
Czy w efekcie uzyskanej pomocy dziecko:							
– Systematycznie uczęszcza na zajęcia w przedszkolu.							
– Uzyskuje lepsze wyniki w opanowaniu treści programu.							
– Jest bardziej aktywny, częściej się wykonuje zadane polecenia.							
– Nie wchodzi w trudne, konfliktowe sytuacje.							
– Ma mniejszą liczbę uwag ze strony nauczycieli, wyższą ocenę z zachowania.							
– Jest akceptowany w grupie rówieśniczej.							

<ul style="list-style-type: none"> - Nabył takie cechy jak: pewność siebie, wytrwałość w działaniu? 							
<ul style="list-style-type: none"> - Chętniej podejmuje się różnych nowych zadań i częściej ma poczucie sukcesu? 							
<ul style="list-style-type: none"> - W trudnej sytuacji potrafi poprosić o pomoc drugą osobę. 							
<p>W jakim stopniu w wyniku prowadzonych zajęć zostały wyrównane lub maksymalnie zredukowane deficyty rozwojowe u dziecka?</p>							
<ul style="list-style-type: none"> - nie zredukowano - zredukowano w niewielkim stopniu - zredukowano - znacznie zredukowano 							
<p>Inne</p>							

Komentarz:

Co warto kontynuować z dzieckiem na przyszłość:

.....

.....

.....
(podpis wypełniającego arkusz)

.....
(podpis nauczyciela)

KARTA OBSERWACJI UCZESTNIKA ZAJĘĆ

założony na rok szkolny/..... dla
(imię i nazwisko dziecka)

Obszar obserwacji	Data obserwacji	Imię i nazwisko nauczyciela	Uwagi nauczyciela
Duża motoryka: postawa, lokomocja, koordynacja ruchów			
Mała motoryka: koordynacja ruchów rąk, koordynacja wzrokowo-ruchowa, manipulacja			
Podejmowanie aktywności własnej, niekierowanej			

Koordynacja uwagi, w tym czas tej koordynacji podczas aktywności własnej: w zabawie, przy wykonywaniu zadań			
Współdziałanie w różnych sytuacjach, w tym czas tego współdziałania			
Opanowanie nowych umiejętności: tempo, trwałość i stopień trudności			
Dominujący nastrój i emocje			
Gotowość do kontaktów, w tym rodzaje i kierunek kontaktów			

Umiejętności w zakresie samoobsługi			
Udział w czynnościach porządkowych			
Zachowania trudne: opis tych zachowań i sytuacji, w jakich występują, także reakcji nauczyciela na te zachowania			
Sposób komunikowania się z otoczeniem			

Inne istotne zachowania			

.....
(podpis prowadzącego zajęcia)

.....
(pieczęć szkoły)

.....
(miejsowość, data)

Sz.P. Dyrektor
Publicznej Poradni Psychologiczno -
Pedagogicznej
W

WNIOSEK
o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu
dziecka

Dotyczy dziecka:
imię/imiona i nazwisko dziecka:

Data urodzenia:

Przedszkole/grupa.....

Uzasadnienie:

Niniejszym informujemy, iż dla ww. dziecka zostały ustalone w przedszkolu następujące formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, które były realizowane w roku szkolnym

1).....- w wymiarze
..... godzin tygodniowo,

2).....

- w wymiarze godzin tygodniowo,

3).....

- w wymiarze godzin tygodniowo,

Pomimo udzielanej dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu – za pisemną zgodą rodziców dziecka– zwracamy się z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka.

Poniżej przedstawiamy wymagane informacje.

1. Rozpoznane indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka oraz jego potencjał rozwojowy:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Występujące trudności w funkcjonowaniu dziecka w przedszkolu lub jego szczególne uzdolnienia:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Działania podjęte przez nauczycieli i specjalistów w celu poprawy funkcjonowania dziecka w przedszkolu, formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dziecku w przedszkolu, okresie ich udzielania oraz efektach podjętych działań i udzielanej pomocy:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Wnioski dotyczące dalszej pracy z dzieckiem, z których wynika, że pomimo udzielanej mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu nie następuje poprawa funkcjonowania dziecka w przedszkolu:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(data)

.....
(podpis dyrektora)

.....
(dane wnioskodawcy)

.....
(miejsowość, data)

Dyrektor

.....

W

**Zgoda rodzica na wystąpienie przez przedszkole
do Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy
i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka**

Zgodnie z art. 27 ust. 2 pkt 1 *Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych* (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 922 ze zm.) udzielam zgody Administratorowi Danych

W

.....
(nazwa i adres przedszkola)

na udostępnienie danych mojego dziecka

(imię i nazwisko dziecka)

w zakresie wystąpienia przedszkola z wnioskiem do Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka.

Mam świadomość, że podane przeze mnie dane mają charakter danych wrażliwych i podlegają szczególnej ochronie prawnej zgodnie z art. 27 *Ustawy o ochronie danych osobowych*.

Mam świadomość, że bez mojej wyraźnej zgody ww. dane nie będą udostępniane innym podmiotom niż wymienione powyżej oraz że przysługuje mi prawo dostępu do treści danych oraz możliwość ich poprawiania.

Zgody udzielam dobrowolnie.

.....
(data, podpis)